

TANTÁRGYI ADATLAP

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

1.1. *Tantárgy neve (magyarul, angolul)*

Rajz és kompozíció 1 • Drawing and composition 1

1.2. *Azonosító (tantárgykód)*

BMEEPRAA101

1.3. *A tantárgy jellege*

kontaktórával rendelkező tanegység

1.4. *Kurzustípusok és óraszámok*

kurzustípus	heti óraszám	jelleg
előadás (elmélet)	–	
gyakorlat	5	önálló
laboratóriumi gyakorlat	–	–

1.5. *Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségi értékelés) típusa*

félévközi érdemjegy (f)

1.6. *Kreditszám*

5

1.7. *Tantárgyfelelős*

neve: **Üveges Gábor PhD**
beosztása: egyetemi docens
elérhetősége: uveges.gabor@rajzi.bme.hu

1.8. *Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység*

Rajzi és Formaismereti Tanszék

1.9. *A tantárgy weblapja*

<http://rajzi.bme.hu/hu/oktat%C3%A1s/rajz-1>

1.10. *A tantárgy oktatásának nyelve*

magyar és angol

1.11. *A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve*

Kötelező az alábbi képzéseken:

1. **3N-A0** • Építésztechnológiai alapképzés magyar nyelven • ajánlott féléve: 1.
2. **3N-A1** • Építésztechnológiai alapképzés magyar nyelven • ajánlott féléve: 1.
3. **3N-M0** • Építésztechnológiai osztatlan képzés magyar nyelven • ajánlott féléve: 1.
4. **3NAM0** • Építésztechnológiai osztatlan képzés angol nyelven • ajánlott féléve: 1.

1.12. *Közvetlen előkövetelmények*

- A. Erős előkövetelmény:
Nincs erős előkövetelmény.
- B. Gyenge előkövetelmény:
  1. —

- C. Párhuzamos előkövetelmény:
1. —
- D. Kizáró feltétel (nem vehető fel a tantárgy, ha korábban teljesítette az alábbi tantárgyak vagy tantárgycsoportok bármelyikét):
Click here to enter text.

1.13. A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta az Építészmérnöki Kar Tanácsa, érvényesség kezdete 2019. december 18.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

2.1. Célkitűzések

A tantárgy feladata, hogy alapfokon ismertesse meg a hallgatókkal a térbeli ábrázolást, és a tér-látásukat fejlessze. Ezt úgy érjük el, hogy először a perspektíva alapjait sajátítják el az egyszerű testek vonalas ábrázolásával (kocka, hasáb, henger, prizma). A félév folyamán haladunk az egyszerűbb beállításokon keresztül a bonyolultabb térbeli konstrukciók, illetve intuitív módon megalkotott architektonikus belső terek felé, melyet a vonalas ábrázolás tovább fejlesztésével a fényárnyék tónusos megoldásával ábrázolunk. A félév második felében a hallgatók megismerik a színtan alapjait, ezekből merítve hideg, ill. meleg színek kombinációkkal, valamint ezek harmonikus vegyítésével, komplementer színpárokkel jelenítik meg a felületeken kialakuló fényhatások hőmérsékleti differenciáltságát.

A félév feladatai között egy - a tervezési tárgyukhoz kapcsolódó - tanszékek közötti munka is helyet kap, melynek keretében a hallgatók a megépített makettjeikről léptékváltással kialakított színes látványrajzot is elkészítenek.

2.2. Tanulási eredmények

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák

- A. Tudás (KKK 7.1.1. a)
„- *Megfelelő mértékben ismeri az építészethez kapcsolódó humán tudományokat és az építészetre ható képzőművészeteket.*”
1. Felfogja és érti a vizuális nyelvezetet és a tér sajátosságát a térbeli tárgyak leképezésére adott eszközök segítségével (grafit ill. színes ceruza, tempera festék, papír modell).
- B. Képesség (KKK 7.1.1. b)
„- *Képes hagyományos és virtuális építészeti modellezésre, képes a célközönség számára megfelelő tartalmú és megjelenésű prezentáció elkészítésére.*”
1. A gyakorlati feladatok által elsajátított technikák és ismereti anyagok emelkedő szinten való használata mely az elkészített munkák alapján látható fejlődésen megy keresztül.
- C. Attitűd (KKK 7.1.1. c)
„- *Törekszik a problémák felismerésére és megoldására, a kreativitásra, új megoldások keresésére, egyszerre és arányosan alkalmazza az intuitív és az ismereteken alapuló megközelítéseket.*”
„- *Nyitott az új információk befogadására, törekszik az esztétikai, humán és természettudományos műveltségének folyamatos fejlesztésére, szakmai ismereteinek bővítésére, új termékek, szerkezetek, technológiák megismerésére.*”
„- *Törekszik önmaga megismerésére, munkáját megfelelő önkontroll mellett végzi, törekszik a felismert hibák kijavítására.*”
1. Felismeri és hozzá állásával segíti a saját fejlődését a cél (építészmérnök) elérésére.
  2. folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását,
  3. nyitott az információtechnológiai eszközök használatára.
- D. Önállóság és felelősség (KKK 7.1.1. d)
„- *Szakmai problémák során önállóan és kezdeményezően lép fel.*”
1. Az elsajátított technikákat bátran használja a kiadott feladatoknál az oktató segítségével elfogadja és a tudását képességét fejleszti.
  2. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket,

3. egyes helyzetekben – csapat részeként – együttműködik hallgatótársaival a feladatok megoldásában,
4. Alkalmazni tudja az elsajátított anyagot.

2.3. Oktatási módszertan

Rajztermi beállítások rajza, szoros oktatói korrektúrával és verbális kommunikációval, előadás témaként.

Eszközök technikák használata – önálló munka közös értékelés.

2.4. Tanulástámogató anyagok

A. Szakirodalom

Nemcsics Antal: Coloroid színtasz. Innofinance, Budapest, 1985.

B. Jegyzetek

Click here to enter text.

C. Letölthető anyagok

<http://rajzi.bme.hu/hu/oktat%C3%A1s/rajz-1>

3. TANTÁRGY TEMATIKÁJA

3.1. Előadások tematikája

3.2. Gyakorlati órák tematikája

- Bevezető előadás. Több síklapú test perspektivikus rajza beállítás után, vonalasan, nem látható éllel. (kompozíciókeresés) – Házi feladat kiadása.
- A kör, henger, körgyűrű perspektív ábrázolása, táblai magyarázattal. Beállítás rajza vonalasan.
- A tónus szerepe – megjelenítésének ismertetése. Beállítás rajza tónusozva.
- ZH-jellegű feladat I. Beállítás rajza tónusozva, vázlattal.
- Színdinamika alapjai előadás, technikai óra. Színdinamikai házi feladat konzultációja.
- Egyszerű beállítás rajza, monochrom technikával, hideg vagy meleg színhanggal (színes papíron) fény-árnyék hatásokkal.
- Egyszerű beállítás rajza kiegészítő színekkel (színes papíron).
- ZH-jellegű feladat II. Beállítás rajza kiegészítő színekkel (színes papíron).
- 'Átmeneti tér' (tervezési tanszékekkel közös feladat része, rajz kiegészítő színekkel).
- A félév során kiadott házi feladatok végső bemutatása és kötelező leadása. (1. Kockatanulmány; 2. Tónusgyakorlat ceruzával; 3. Színdinamikai gyakorlatok.)
- Artikulált tér. Térszerű beállítás rajza színes technikával (részleges beállítás alapján, képzelet szerinti kiegészítéssel, egyszerű architektonikus elemekkel).
- ZH-jellegű feladat III. – Vizsga jellegű rajz. Artikulált tér rajza kiegészítéssel, színes technikával (max 6x6 m tér, vázlatokkal).

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

4. A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

4.1. Általános szabályok

- A. A gyakorlatokon a részvétel kötelező. A megengedett hiányzások számát a hatályos Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat írja elő (105. § (4)).
A 0. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése a félévi ún. mappa tartalmán keresztül, értékelése fejlődési szempontok szerint. A mappa tartalma a félévközi rajzi – gyakorló – feladatok, a zh jellegű rajzok, a félévvégi vizsga jellegű rajz és a házi feladatok.
- B. Vitás esetekben a hatályos Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat, továbbá a hatályos Etikai Kódex szabályrendszere az irányadó.

4.2. Teljesítményértékelési módszerek

- A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések:
1. *Összegző tanulmányi teljesítményértékelés:* a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, gyakorlati (rajz) jegy megszerzésének módja a féléves ún. mappa leadása melyben az órai és a házi feladatok valamint az ehhez kapcsolódó munkák (vázlatok) vannak. Az adott oktató által ajánlott érdemjegy megvitatása és eldöntése az évfolyamon résztvevő oktatókkal és évfolyam felelőssel közösen történik.
  2. *Részteljesítmény-értékelés:* -
- B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelések:
1. *Összegző tanulmányi teljesítményértékelés:* -

4.3. Teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- A. A szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben:
szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések	részarány
összegző tanulmányi teljesítményértékelés, leadott ún. mappa közös értékelése az oktatásban résztvevő oktatókkal	100%
összesen:	Σ 100%

4.4. Érdemjegy megállapítás

félévközi részeredmijegy	ECTS minősítés	Pontszám*
jeles (5)	Excellent [A]	≥ 96%
jeles (5)	Very Good [B]	90 – 95%
jó (4)	Good [C]	75 – 89%
közepes (3)	Satisfactory [D]	60 – 74%
elégéses (2)	Pass [E]	50 – 59%
elégtelen (1)	Fail [F]	≤ 49%

* Az érdemjegyeknél megadott alsó határérték már az adott érdemjegyhez tartozik.

4.5. Javítás és pótlás

- A. A megadott rajzi feladat teljesítmény értékelésének pótlása az évfolyam felelőssel történt egyeztetéssel lehetséges, vagy ha az érdemjegy elégtelen jellegéből adódik a pótlási időszakban történhet.
- B. Az aktív részvétel – jellegéből adódóan – indokolt esetben lehetőség van javításra, a többi esetben a TVSZ az irányadó.

4.6. A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

tevékenység	óra / félév
részvétel a kontakt tanórákon	12×5=60
félévközi készülés a gyakorlatokra	12×3,5=52

tevékenység

házi feladat elkészítése

óra / félév

48

összesen: **Σ 150****4.7. Jóváhagyás és érvényesség**

Jóváhagyta az Építészmérnöki Kar Tanácsa, érvényesség kezdete 2019. december 18.